

**Особливості театралізованої
діяльності.**

план

-
-
-
-
-

ГРА ДРАМАТИЗАЦІЯ, ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ АКТОРСЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ У ДІТЕЙ

- Гра-драматизація це синтетичний вид діяльності дошкільників. Виникнення її можливе при наявності у дітей міцних знань літературного тексту, навичок виразного читання, вміння адекватно рухатись, використовувати свою міміку та жести, вміння створювати ігрове середовище, добираючи необхідні атрибути.
- Ігри-драматизації – це відтворення сюжету літературного твору власними діями виконавців ролей, використання ними засобів виразності – інтонації, міміки, пантоміми.
- Драматизація відбувається на основі особистих дій виконавців ролей. У іграх-драматизаціях дитина-артист, самостійно створює образ за допомогою комплексу засобів виразності (інтонація, міміка, пантоміма), проводить власні дії виконання ролі. У грідраматизації дитина виконує який-небудь сюжет, сценарій якого заздалегідь існує, але не є жорстким каноном, а служить канвою, в межах якої розвивається імпровізація. Імпровізація може стосуватися не тільки тексту, але і сценічної дії.

види ігор-драматизацій

- гра-драматизація з пальчиками. Атрибути дитина надягає на пальці. Він «грає» за персонажа, зображення якого знаходиться на руці. По ходу розгортання сюжету діє одним або декількома пальцями, промовляючи текст. Можна зображати дії, знаходячись за ширмою або вільно пересуваючись по кімнаті;
- гра-драматизація з ляльками бі-ба-бо. У цих іграх на пальці руки надягають ляльки бібабо. Вони зазвичай діють на ширмі, за якою стоїть той, що водить. Таких ляльок можна виготовити самостійно, використовуючи старі іграшки;

види ігор-драматизацій

- імпровізація. Це розігрування сюжету без попередньої підготовки. У традиційній педагогіці гру-драматизацію відносять до творчих, таких, що входять в структуру сюжетно-рольової гри. Градраматизація розглядається в рамках театралізованої ігри тому, що входить разом з режисерською грою в структуру сюжетно-рольової гри.
- Проте режисерська гра, включаючи такі складові, як уявна ситуація, розподіл ролей між іграшками, моделювання реальних соціальних стосунків в ігровій формі, є онтогенетично ранішим видом ігор, чим сюжетно-рольова, оскільки для її організації не вимагається високого рівня ігрового узагальнення, необхідного для сюжетно-рольової гри (С. А. Козлова, Е. Е. Кравцова).
- Заняття з дітьми драматизацією дуже продуктивні. Основною метою є формування думаючої і такої, що відчуває, люблячої і активної людини, готової до творчої діяльності.

ГРА ДРАМАТИЗАЦІЯ, ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ АКТОРСЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ У ДІТЕЙ

- **Процес гри-драматизації можливий, якщо дитина:**
- **має досвід сприйняття літературних творів, їх переживання і осмислення;**
- **має досвід взаємодії з театральним мистецтвом (знає, що таке театр, що таке спектакль і як він народжується, має досвід сприйняття і переживання дії, що театралізується, володіє специфічною мовою театального мистецтва);**
- **включається в ігрову діяльність відповідно своїм здібностям і можливостям (дитина-«режиссер», дитина-«актор», дитина-«глядач», дитина-«оформлювач»-«декоратор» вистави.**

ГРА ДРАМАТИЗАЦІЯ, ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ АКТОРСЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ У ДІТЕЙ

- Дитина—«режиссер» - має добре розвинену пам`ять і уяву, це дитина-ерудит, що володіє здібностями швидко сприймати літературний текст, переводити в ігровий постановочний контекст. Він цілеспрямований, володіє прогностичними, комбінаторними (включення в хід дії віршів, що театралізується, пісень і танців, імпровізованих мініатюр, комбінування декількох літературних сюжетів, героїв) і організаторськими здібностями (ініціює гудрамактизацію, розподіляє ролі, визначає «сцену» і сценографію відповідно до літературного сюжету, керує грою-драмактизацією, її розвитком, регламентує діяльність решти учасників спектаклю, доводить гру до кінця).

ГРА ДРАМАТИЗАЦІЯ, ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ АКТОРСЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ У ДІТЕЙ

- Дитина-«актор» - наділений комунікативними здібностями, легко включається в колективну гру, процеси ігрової взаємодії, вільно володіє вербальними і невербальними засобами виразності і передачі образу літературного героя, не зазнає труднощів при виконання ролі, готовий до імпровізації, уміє швидко знайти необхідні ігрові атрибути, що допомагають точніше передати образ, емоційний, чутливий, має розвинену здатність самоконтролю (слідкує за сюжетною лінією, грає свою роль до кінця).
- Дитина-«декоратор» наділений здібностями образної інтерпретації літературної основи гри, які виявляються в прагненні зобразити враження на папері. Він володіє художньо-образотворчими вміннями, відчуває колір, форму в передачі образу літературних героїв, задуму твору в цілому, готовий до художнього оздоблення спектаклю через створення відповідних декорацій, костюмів, ігрових атрибутів і реквізиту.

ГРА ДРАМАТИЗАЦІЯ, ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ АКТОРСЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ У ДІТЕЙ

- Дитина-«глядач» володіє добре розвиненими здібностями рефлексій, йому легко «брати участь в грі» з боку. Він наглядовий, володіє стійкою увагою, творчо співпереживає грі-драматизації, любить аналізувати спектакль, процес виконання ролей дітьми і розгортання сюжетної лінії, обговорювати його і свої враження, передає їх через доступні йому засоби виразності (малюнок, слово, гру).
- Театралізовану гру характеризує перенесення акценту з процесу гри на її результат, цікавий не тільки учасникам, але і глядачам. Її можна розглядати як різновид художньої діяльності, а значить, розвиток діяльності театралізованої гри доцільно здійснювати в контексті художньої діяльності.

ГРА ДРАМАТИЗАЦІЯ, ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ АКТОРСЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ У ДІТЕЙ

- Систему роботи по розвитку творчих здібностей можна розділити на 3 етапи: художнє сприйняття літературних і фольклорних творів; освоєння спеціальних умінь для становлення основних («актор», «режисер») і додаткових позицій («сценарист», «оформлювач», «костюмер»); самостійна творча діяльність.
- Театралізовані ігри в дошкільному віці, безпосередньо, засновані на розігруванні казок як засобу пізнання дитиною світу. Українська народна казка радує дітей своїм оптимізмом, добротою, любов`ю до всього живого, мудрістю, співчуттям слабшому, лукавством і гумором, при цьому формується досвід соціальних навиків поведінки, а улюблені герої стають зразками для наслідування.

ГРА ДРАМАТИЗАЦІЯ, ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ АКТОРСЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ У ДІТЕЙ

- 1.«Занурення в казку» за допомогою «чарівних речей» з казки. Створення уявної ситуації. Наприклад, подивитися на речі, що стоять в групі, використовуючи «чарівний ритуал» (зжмурити оченята, вдихнути, з видихом відкрити оченята та озирнутися навколо) або «чарівні окуляри». Потім привернути увагу дітей до певної речі: лава («Чи не з неї впало яєчко?»), тарілка («Може в цій тарілці випекли Колобок?») і так далі. Потім дітей запитують, чи дізналися вони з якої казки ці речі.
- 2. Читання та спільний аналіз казок. Наприклад, проводиться бесіда, спрямована на знайомство з емоціями і відчуттями, потім - виділення героїв з різними рисами вдачі та ідентифікація себе з одним з персонажів. Для цього під час драматизації діти можуть зазирати в «спеціальне» дзеркало, яке дозволяє бачити себе в різні моменти театралізованої гри, і з успіхом використовується при програванні перед ним різних емоційних станів.

ГРА ДРАМАТИЗАЦІЯ, ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ АКТОРСЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ У ДІТЕЙ

- **3. Програвання уривків з казки, передавання різних рис вдачі, з паралельним поясненням або роз`ясненням вихователем і дітьми етичних якостей та мотивів дій персонажів.**
- **4. Режисерська гра (з будівельним і дидактичним матеріалом).**
- **5. Малювання, розфарбовування найбільш яскравих і емоційних для дітей подій з казок з мовним коментуванням і поясненням особистого сенсу подій, що зображуються. 6. Словесні, настільно-друковані і рухливі ігри, направлені на засвоєння етичних правил і постановку етичних завдань у вільній діяльності дітей після заняття.**

ГРА ДРАМАТИЗАЦІЯ, ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ АКТОРСЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ У ДІТЕЙ

- В процесі роботи над ролями рекомендується:
- складати словесний портрет героя;
- фантазувати з приводу його будинку, взаємин з батьками, друзями, придумування його улюблених блюд, занять, ігор;
- створювати різні випадки з життя героя, не передбачених інсценуванням;
- аналізувати придумані вчинки;
- робота над сценічною виразністю: визначення доцільних дій, рухів, жестів персонажа, місця на сценічному майданчику, міміки, інтонації; підготовка театрального костюма;
- використання гриму для створення образу.

Правила драматизації

- **Правило індивідуальності.** Драматизація - це не просто переказ казки, в ній немає строго визначених ролей із заздалегідь вивченим текстом. Діти переживають за свого героя, діють від його імені, приносячи в персонаж свою особу. Саме тому герой, зіграний однією дитиною, буде зовсім не схожий на героя, зіграного іншою дитиною. Та і одна і та ж дитина, граючи удруге, може бути зовсім іншою. Програвання психогімнастичних вправ на зображення емоцій, рис характеру, обговорення і відповіді на питання дорослого є необхідною підготовкою до драматизації.
- **Правило загальної участі.** У драматизації беруть участь всі діти. Якщо не вистачає ролей для зображення людей, звірів, то активними учасниками спектаклю можуть стати дерева, кущі, вітер, хатинка і так далі, які можуть допомагати героям казки, можуть заважати, а можуть передавати і підсилювати настрої головних героїв. .

Правила драматизації

- **Правило свободи вибору.** Кожна казка програється неодноразово. Вона повторюється (але це буде кожного разу інша казка - див. правило індивідуальності) до тих пір, поки кожна дитина не програє всі ролі, які вона хоче.
- **Правило допомагаючих питань.** Для полегшення програвання тієї або іншої ролі після знайомства з казкою і перед її програванням необхідно обговорити, «промовити» кожну роль. У цьому вам допоможуть питання: що ти хочеш робити? Що тобі заважає в цьому? Що допоможе зробити це? Що відчуває твій персонаж? Який він? Про що мріє? Що він хоче сказати?

Правила драматизації

- **Правило зворотнього зв'язку.** Після програвання казки проходить її обговорення: Які почуття ти переживав під час спектаклю? Чия поведінка, чії вчинки тобі сподобалися? Чому? Хто тобі більше всього допоміг в грі? Кого ти хочеш тепер зіграти? Чому? Атрибутика (елементи костюмів, маски, декорації) допомагає дітям зануритися в казковий світ, краще відчувати своїх героїв, передати їх характер. Вона створює певний настрій, готує маленьких артистів до сприйняття і передачі змін, що відбуваються за ходом сюжету.
- Атрибутика не має бути складною, діти виготовляють її самі. Кожен персонаж має декілька масок, адже в процесі розгортання сюжету емоційний стан героїв неодноразово міняється (страх, веселість, здивування, злість і так далі). При створенні маски важливою виявляється не портретна схожість її з персонажем (наскільки точно, наприклад, намальований п'ятачок), а передача настрою героя і нашого відношення до нього

Правила драматизації

- **Правило мудрого керівника.** Дотримання і супровід педагогом всіх перерахованих правил драматизації, індивідуальний підхід до кожної дитини . Розвиток театралізованих ігор залежить від змісту і методики художнього виховання дітей в цілому і від рівня освітньої роботи в групі]. У основі керівництва театралізованими іграми, лежить робота над текстом літературного твору. Р. І. Жуковська радить підносити текст твору виразно, художньо, а при повторному читанні залучати дітей до нескладного аналізу змісту, підводити до усвідомлення мотивів вчинків персонажів. Збагаченню дітей художніми засобами передачі образу сприяють етюди з прочитаного твору або вибір будь-якої події з казки і його розіграш (глядачівгадують). Цікаві етюди, в яких діти рухаються під фрагменти музичних творів.
- Старші діти активно обговорюють, в що краще грати, погоджувати свої задуми і бажання. Гра повторюється кілька разів і у кожного є можливість спробувати себе у вподобаній ролі. У старших групах домовляються про два-три склади «артистів». З метою засвоєння послідовності подій, уточнення образів персонажів організовується художньо-мистецька діяльність: малювання, аплікація, ліплення за темою твору.

Правила драматизації

- Основні напрями розвитку театралізованої гри, полягають в поступовому переході дитини від гри поодинці до гри-контамінації, що передбачає вільну побудову дитиною сюжету, в якому літературна основа поєднується з вільною її інтерпретацією дитиною або з'єднуються декілька творів; від гри, де використовуються засоби виразності для передачі особливостей персонажа, до гри як засобу самовираження через образ героя; від гри, в якій центром є «артист», до гри, в якій представлений комплекс позицій «артист», «режисер», «сценарист», «оформлювач», «костюмер», але при цьому переваги кожної дитини пов'язані з певним одним з них, залежно від індивідуальних здібностей та інтересів; від театралізованої діяльності, до театральної-ігрової діяльності як засобу самовираження особи і самореалізації здібностей.

ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ТЕАТАРЛІЗОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У РЕЖИМІ ДНЯ

- Ранковий прийом:
- Дидактичні ігри: «Оживи картинку», «Казковий персонаж», «Перевтілення», «Кубик настрою»;
- Ігри в театральному куточку; ❓ Бесіда «Театральні роздуми»;
- Вправа «Диктор» (вправляння у виразному мовленні, заучування скоромовок, промовляння чистомовок);
- Психодрама: «На лісовій галявині» (вправляння в описуванні відчуттів);
- Виразне читання віршів напам'ять, обговорення емоційних станів персонажів

ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У РЕЖИМІ ДНЯ

- **Заняття:**
- **«Театральні підмости»** Програмовий зміст: розвивати творчі, естетичні та емоційні здібності дітей засобами театального мистецтва, мовлення. уяву, увагу; виховувати творчу активність, любов до прекрасного; розширювати уявлення дітей про театр, про людей, які працюють у театрі, зацікавити дітей професіями костюмер, гример, звукооператор, режисер та актор. ? «Що таке театр» Програмовий зміст: Розвивати мовлення, мислення, увагу, уяву, творчі здібності, артистизм, виховувати повагу до праці інших людей, любов до прекрасного; закріпити знання дітей про види театру, про репертуар, ознайомити з складовими театру, його частинами, збагачувати словник дітей словами-синонімами та антонімами. ? «В гості до лялькаря» Програмовий зміст: Розвивати мислення, пам'ять, мовлення, уяву, фантазію, творчі здібності; виховувати повагу до професії лялькаря, допитливість, емоційність; ознайомити дітей з професією лялькаря, з видами ляльок, матеріалом з якого їх виготовляють

ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У РЕЖИМІ ДНЯ

- **Перша прогулянка:**
- **Екскурсія до районного Будинку культури «Розмай»;**
- **Пальчикові ігри: «Пальчики вітаються», «Коза рогата», «Віяло», «Дружна сімейка»; ? Етюд «Покажи емоцію»;**
- **Дидактична вправа «Склади казочку» (за сюжетними картинками);**
- **Вправа «Люстерко» (на емоції, міміку);**
- **Організація ігор – імітацій: «Як розмовляють свійські птахи?»;**
- **Гра на розвиток емпатії «Хто як ходить?» (Я ведмідь, лисичка, зайчик...);**
- **Рухливі ігри: «Заборонений рух», «Лисиця та гуси», «Відгадай чий голос?»**

ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У РЕЖИМІ ДНЯ

- Друга половина дня:
- Дидактичні ігри: «Хто ти маска?», «Плутанина в цирку», «Юні фантазери», «Перетворення кульки»; Драматизація казки батьками для дітей «Рукавичка»;
- Режисерські ігри (дитина як режисер, «водночас голос за кадром», організовує режисерське поле, акторами і виконавцями в якому є ляльки);
- Творча гра «Скриння для ряження»; Ігри за сюжетами художніх творів;
- Режисерські ігри (дитина як режисер, «водночас голос за кадром», організовує режисерське поле, акторами і виконавцями, в якому є ляльки); Художня праця: виготовлення афіш, квитків, декорацій до вистав;
- СХД: виготовлення казкових героїв з покидькового матеріалу, ліплення «Мій улюблений казковий герой», аплікація «Декорації до казок» виготовлення іграшоксаморобок з природнього матеріалу; Драматизація та інсценування вистав з використання різних видів театру;
- Сюжетно-рольова гра «Театр». Ігрові ситуації: «Готуємося до прем'єри»; «Школа акторської майстерності»; «На виставі»; «Ми костюмери»;

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕАТРАЛЬНОГО ГУРТКА У ДНЗ

- З метою задоволення потреб батьків у розвитку творчих здібностей, нахилів та таланту дітей, педагог творчо та ефективно організовує роботу театрального гуртка «Афіша». Зміст роботи театрального гуртка полягає в реалізації творчого потенціалу кожного вихованця, надання можливості усім учасникам проявити себе, опанувати основами акторської гри та перевтілення. Найголовнішим критерієм зацікавлення вихованців є фонд бажань дитини (інтереси, смаки, любов до мистецтва), фонд можливостей дитини - результати обстежень, діагностувань, спостережень (творчі уміння, артистизм, розвиток пластики та гнучкості), бажання батьків. Кожна дитина має певні здібності, тому завдання педагогів і батьків – визначити та допомогти їх розвинути.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕАТРАЛЬНОГО ГУРТКА У ДНЗ

- Заняття театралізованого гуртка організовується щотижня, в другу половину дня, тривалістю 25-30 хвилин. Щоразу дошкільнята мають можливість поринути у чарівний світ театру, провести цікаво та змістовно час, адже вся діяльність проходить у захоплюючій, ігровій, динамічній формі. Це веселі майстер-класи з ляльководіння: «Оживи маріонетку», «Секрети ляльки Петрушки», «Пластичні медитації», «Чарівні перетворення звичайнісіньких предметів»; вправи-емпатії, етюди «Посварилися – помирилися», «Театр масок», «У магазині дзеркал», «Баба-Яга», «Три настрої», «Фокус», «Упертюх», в яких персонажі переживають різні емоційні стани.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕАТРАЛЬНОГО ГУРТКА У ДНЗ

- **Значне місце в роботі гуртка займає використання різних видів театру як класичних так і нетрадиційних. Саме тому ефективною формою роботи є організація майстер-класів для дітей з мистецтва ляльководіння: «Оживи маріонетку», «Секрети ляльки Петрушки», «Пластичні медитації», «Кольорові рукавички», «Чарівні перетворення звичайнісіньких предметів» (чашки, кульки, віники, шкарпетки, катушки тощо), які вдало вписуються в мозаїку театралізованої діяльності.**
- **Вдале поєднання найрізноманітніших видів театру, значно підсилює та приваблює увагу глядачів (ляльковий, тіньовий, пальчиковий театр, драматизації та інсценування казок, фланелеграф, нетрадиційні види театру).**

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ

ТЕАТРАЛЬНОГО ГУРТКА У ДНЗ

- **Організація театралізованої діяльності підпорядкована сталому алгоритму: - емоційне ознайомлення зі змістом казки, п'єси; - характеристика та аналіз емоційного стану героїв казки; - організація ігрової діяльності сюжетно-тематичного спрямування змісту казки; продуктивно-творча діяльність: виготовлення персонажів, підготовка необхідних декорацій, атрибутів; - міні-заняття з ляльководіння (володіння технічно-руховими навичками різних видів театральних ляльок); - вправи психологічного спрямування на формування виразності емоційного стану за допомогою жестів, міміки, вправлення в пантомімічних сценках; - робота у мізансценах розвиває чуття композиції, вихованці вчиться грати в ансамблі, враховуючи манеру виконання інших учасників вистави; - репетиції на сцені: режисерська робота поєднання акторської гри, декораторів, костюмерів, музичного супроводу тощо; - виступ: злагоджена творча робота акторської трупи з елементами імпровізації.**

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕАТРАЛЬНОГО ГУРТКА У ДНЗ

- Завдання дорослого полягає в тому, щоб «вдихнути» в театральну постановку життя, сприяти прояву емоційного ставлення кожного учасника до побаченого. Невід'ємною частиною діяльності гуртка є постановка мініатюр, де діти вчаться акторської майстерності перевтілення, вираженню емоцій, почуттів «мовою тіла», інтонацією, словами.
- Щоразу дошкільнята мають можливість поринути у чарівний світ театру, провести дозвілля весело граючись та розвиваючись, адже заняття театральної студії проходять у захоплюючій, ігровій, динамічній формі. Цікаві вправи й етюди переходять у гру, веселе і змістовне спілкування.
- Керівник театрального гуртка планує заняття з використанням найрізноманітніших видів діяльності. Перша частина заняття включає в себе ритмічні ігри із спеціальними вправами для розвитку пластики, координації, голосу, дикції, емоційної виразності, жестів, міміки, комунікативних навичок.
- Друга частина – це безпосередня театралізована діяльність, під час якої використовуються різні види театрів, починаючи з лялькового та завершуючи театром «живих» тіней. Третя частина – обов'язково включає в себе гру на музичних інструментах, співи, використання шумових ефектів для драматизації, слухання музики. Така організація діяльності дітей дошкільного віку сприяє розвитку слухової уваги, ритмічного слуху. Діти привчаються до взаєморозуміння в колективі, слухати та розуміти музику, театральне мистецтво.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕАТРАЛЬНОГО ГУРТКА У ДНЗ

- **Набуті на заняттях театрального гуртка вміння діти використовують у театралізованих дійствах. Такі дійства є своєрідним підсумком роботи, гуртківці презентують свої постановки для дітей садочка, батьків, гостей дошкільного закладу. Така мозаїка діяльності сприяє розвитку емоційного резерву та майстерності кожного маленького актора. Проте, найвагомішим показником роботи театрального гуртка «Афіша» є великий стійкий інтерес дітей до музично-театралізованої діяльності. роботи театрального гуртка «Афіша». Творчо та ефективно організовуючи роботу театрального гуртка «Афіша» подаємо план роботи гуртка.**